

AGENDA 2030 – Čo to znamená pre mestá a obce?

27. 09. 2017

Academia Istropolitana Nova – Svätý Jur

Udržateľné mestá a komunity

Milan Galanda
Únia miest Slovenska

Generálny sekretariát ÚMS
Biela 6
811 01 Bratislava

www.unia-miest.sk
sekretariat@unia-miest.sk
02 / 5443 5914, 0905 / 540 002

Únia miest Slovenska v skratke

- **Únia miest Slovenska** (ÚMS) je dobrovoľné záujmové združenie miest založené 29. apríla 1994 v Košiciach z iniciatívy Klubu primátorov miest Slovenskej republiky
- Hlavným posolstvom **ÚMS** od jej vzniku je boj za demokraciu, reformu verejnej správy a európske smerovanie Slovenska
- **ÚMS** zastupuje členské i spolupracujúce mestá voči tretím osobám doma i v zahraničí
- **ÚMS** je aktívnym účastníkom legislatívneho procesu – partnerom vlády a ďalších ústredných orgánov

Únia miest Slovenska v skratke

- Členskú základňu **ÚMS** tvoria veľké a stredné mestá
- Orgánmi **ÚMS** sú snem, prezídium, výbor prezídia, prezident, generálny sekretár a kontrolná komisia. Najvyšším orgánom je snem. Medzi zasadnutiami snemu riadi činnosť únie prezídium.
- Zbor expertov **ÚMS** tvoria špičkoví domáci i zahraniční odborníci.
- **ÚMS** je zakladateľom a zriaďovateľom KVPC – Komunálneho výskumného a poradenského centra, Združenia informatikov samospráv Slovenska – ZISS, Záujmového združenia CITENERGO, koordinátorom Národnej platformy Dohovoru primátorov a starostov, národným podporovateľom DP na základe zmluvy s EK
- **ÚMS** je členom významných európskych sietí: Energy-Cities, IRE, ALDA, iniciatívy Smart Cities; participuje na medzinárodných projektoch v rámci programu EuropeAid

Zákon 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

- § 22 Vyhlásenie obce za mesto
- (1) Národná rada Slovenskej republiky môže vždy k 1. januáru na návrh vlády vyhlásiť za mesto obec, ktorá
 - a) je hospodárskym, administratívnym a kultúrnym centrom alebo centrom cestovného ruchu, alebo kúpeľným miestom,
 - b) zabezpečuje služby aj pre obyvateľov okolitých obcí,
 - c) má zabezpečené dopravné spojenie s okolitými obcami,
 - d) má aspoň v časti územia mestský charakter zástavby,18)
 - e) má najmenej 5 000 obyvateľov.

Ústava Slovenskej republiky

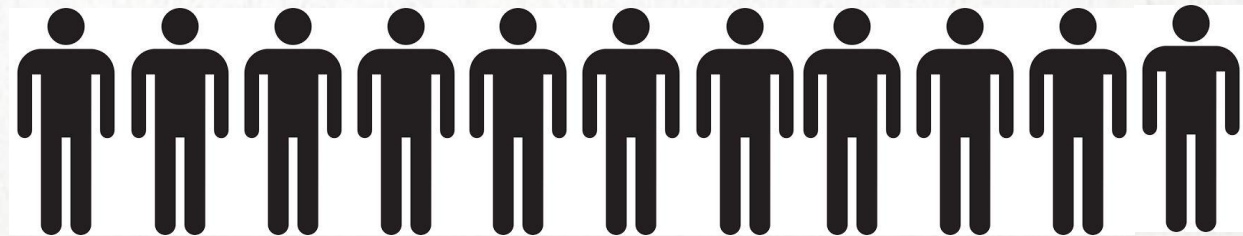
- **Čl. 1** – Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.
- **Čl. 14** – Každý má spôsobilosť na práva.
- **Čl. 20** – Každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.
- **Čl. 35** – Každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.
- **Čl. 44** – Každý má právo na priaznivé životné prostredie

Človek v meste

- Človek – tvor rozumný
Homo sapiens

- Mesto = množina ľudí

Mesto – domy, byty, autá

Mesto – rast, rozvoj = kvantita

Socialistická industrializácia a výstavba – 20. storočie

Mesto – trvalo udržateľný rozvoj

Mesto 21. storočia

- Bývanie
- Doprava
- Práca
- Štúdium
- Kultúra
- Oddych
- Zábava

Mesto = ľudia

O b y v a t e l i a

- Politici – volení
- Úradníci – menovaní
- Občania: voliči, experti, užívatelia, investori.....

Právny rámec

➤ Ústava SR

▪ čl. 2

- (1) Štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo
- (2) Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon
- (3) Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá

Právny rámec

➤ Ústava SR

- čl. 64

Základom územnej samosprávy je obec. Územnú samosprávu tvorí obec a vyšší územný celok.

- čl. 67

Územná samospráva sa uskutočňuje na zhromaždeniach obyvateľov obce, miestnym referendom, referendom na území vyššieho územného celku, orgánmi obce alebo orgánmi vyššieho územného celku. Spôsob vykonania miestneho referenda a referenda na území vyššieho územného celku ustanoví zákon.

Právny rámec

➤ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

- §4 ods. 3 – Obec pri výkone samosprávy najmä
- a) vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis,^{5b)} vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,
- f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom,^{5c)} udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu

Právny rámec

- **Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení**
 - §4
 - (5) **Obec spolupracuje v záujme rozvoja obce** s politickými stranami a politickými hnutiami,7) **s občianskymi združeniami8) a inými právnickými osobami**, ako aj s fyzickými osobami pôsobiacimi v obci.

Vízia a stratégie v rámci mesta

- Územný plán
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- Dopravná a parkovacia politika
- Koncepcia kultúry, školstva, športu.....

Udržateľná a fungujúca komunita

➤ **Spolupráca verejného sektoru s:**

podnikateľským sektorom

občianskym sektorom

akademickou obcou

+ aktívni jednotlivci

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

MILAN GALANDA
GENERÁLNY SEKRETÁR ÚMS

ÚNIA MIEST SLOVENSKA
WWW.UNIA-MIEST.SK
SEKRETARIAT@UNIA-MIEST.SK